

Beredningshandledning för utlysning av forskningsbidrag från Svenska artprojektet

INLEDNING

Bakgrund och syfte

SLU Artdatabanken utlyser inom ramen för Svenska artprojektet bidrag till olika typer av verksamheter, se artdatabanken.se/var-verksamhet/svenska-artprojektet:

- Bidrag till biologiska samlingar (översyn pågår)
- Bidrag till taxonomisk forskning (årlig utlysning)
- Bidrag till nätverkande aktiviteter (årlig utlysning)

Beslut om medelstillelse fattas av SLU Artdatabankens chef eller utifrån gällande arbetsordning. Beslut om forskningsbidrag bereds med hjälp av en extern granskningskommitté. Beslutet kan om särskilda skäl föreligger avvika från granskningskommitténs prioriteringar och förslag. Skälen ska då anges i beslutet.

Syftet med det här dokumentet är att tydliggöra processen kring utlysning av forskningsbidrag från Svenska artprojektet.

Kort om SLU Artdatabanken

SLU Artdatabanken är ett kunskapscentrum för arter och naturtyper som arbetar med information, kunskapsinsamling och analys kring biologisk mångfald i Sverige, i samverkan med myndigheter, föreningar och organisationer både nationellt och internationellt.

Svenska artprojektets mål

Regeringen har beslutat att Svenska artprojektets mål ska vara följande (Regeringsbeslut 2016-03-03 N2016/01829/SK):

- Kartlägga och vetenskapligt beskriva i landet förekommande arter av djur, växter och svampar, med prioritet för dåligt kända arter och organismgrupper.
- Tillgängliggöra fakta och data för forskare, yrkesverksamma naturvårdare och den naturintresserade allmänheten. Svenska

artprojektet ska resultera i utgivning av ett referensverk över i landet förekommande flercelliga organismer och i digital kunskapsspridning. På lämpligt sätt ska samverkan ske med andra aktörer, bl.a. för att stimulera och kvalitetssäkra inrapportering av artobservationer till Artportalen.

- Bidra till att uppfylla nationella och internationella mål för ekosystem och biologisk mångfald genom att förse samhället med kunskapsunderlag och verktyg för miljöövervakning och naturvårdsåtgärder

GRANSKNINGSKOMMITTÉNS UPPDRAG OCH TILLSÄTTNING

Granskningskommittén borgar med sin sakkunskap, objektivitet och integritet för att den finansierade forskningen håller hög vetenskaplig kvalitet samt att Svenska artprojektets inriktning hålls inom utlysningar, ansökningar och beviljade projekt.

Granskningskommitténs arbete utförs med utgångspunkt i Svenska artprojektets mål och kommittén förväntas vara väl insatt i dessa.

Kommitténs ordförande, tre till fyra ledamöter och sekreterare utses årligen av SLU Artdatabanken. Vid tillsättning av kommittén eftersträvas jämn könsfördelning och bred taxonomisk kompetens. Samtliga ledamöter ska ha gedigen erfarenhet av forskning och publicering inom systematik eller taxonomi. Sekreteraren, som har en stödjande roll och inte deltar i själva granskningen, är anställd på SLU Artdatabanken medan övriga ej ska vara anställda på SLU Artdatabanken. Om jäv eller den tillgängliga kompetensen i kommittén leder till behov av ytterligare granskning kan SLU Artdatabanken utse externa granskare så att varje ansökan kan granskas av minst tre granskare. Ordförande får sitta som längst sex år i följd och en ledamot som längst tre år i följd. Växelvis utbyte av ledamöter är önskvärt för att uppnå både kontinuitet och förnyelse.

Riktlinjer

Granskningskommitténs ledamöter ska:

- verka för att de tillgängliga forskningsmedlen används till projekt som leder till att Svenska artprojektets mål uppfylls.
- främja vetenskaplig kvalitet genom saklighet vid bedömningar av ansökningar. Bedömningarna ska formuleras sakligt samt på ett rättvisande sätt och så objektivt som möjligt redovisa sökandens och ansökans förtjänster och svagheter.
- se till att någon diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, ålder, etnisk tillhörighet, religion, politisk tillhörighet, funktionshinder, sexuell läggning eller dylikt inte förekommer (jfr. Diskrimineringslagen, 2008:567).
- själva bedöma och öppet redovisa om eventuella bindningar föreligger som kan vara av betydelse för en opartisk bedömning av ansökningar eller tjänsteärenden. En hög personlig integritet förutsätts.
- avstå från att bedöma ansökningar där nära vänskap, personligt intresse eller animositet kan föreligga.
- avstå från att delta i bedömning av ärendet, om ledamoten har nära

samarbete med kollegor som är delaktiga i ansökan. Vad som anses som nära samarbete är svårt att ge generella regler för eftersom samarbete är dynamiskt och kan omfatta många olika relationer. Sampublicering eller samarbete mer än fem år tillbaka i tiden anses normalt inte leda till jäv, om det inte finns en allmän uppfattning om att det tidigare samarbetet har skapat en varaktig nära relation.

- lämna möteslokalen vid diskussioner om ansökningar för vilka deras opartiskhet kan ifrågasättas.

För fördjupad information om jäv: <https://www.statskontoret.se/siteassets/rapporter-pdf/2020/jav-i-offentlig-tjanst-202010-web.pdf>

SEKRETESS

Genom hela granskningsprocessen behandlas ansökningar och granskning konfidentiellt. Granskare får inte sprida de dokument de ges tillgång till, och dokumenten ska raderas efter det att uppdraget är slutfört. Ingen tredje part får ta del av kommitténs diskussioner eller andra kommittémedlemmars åsikter.

GRANSKNINGSPROCESSEN

Anvisningar

Alla granskare läser och betygssätter alla inkomna ansökningar utom dem där jäv föreligger. Föredragande och skrivande av utlåtanden delas upp mellan granskare baserat på kompetensområde. Fördelningen meddelas med utskick av ansökningar. Om man som granskare upptäcker att man på något sätt är, eller kan uppfattas som jävig, ska detta meddelas snarast.

Ansökningar bedöms utifrån relevans, vetenskaplig kvalitet, och genomförbarhet på en 5-gradig fallande skala från "excellent" till "poor". Den här betygsskalan bör ses som ett internt verktyg för kommittén att utvärdera de inkomna ansökningarna. Med relevans avses på vilket sätt projektet möter Svenska artprojektets uppdrag och mål.

Den vetenskapliga kvaliteten bedöms utifrån den sökandes meritering och projektets kvalitet. När det gäller ”meritering” bör det vid ansökningar om taxonomisk forskning sättas i relation till hur länge den sökande har varit aktiv forskare för att skapa förutsättningar för lovande och duktiga juniora forskare. Vid likvärdig bedömning av flera ansökningar ska sökande från det underrepresenterade könet inom ämnesområdet prioriteras.

Skriftliga utlåtanden görs på engelska, utifrån denna handledning och de malldokument som skickas till granskarna tillsammans med inkomna ansökningar (se bilaga 2 och 3). Kommitténs slutgiltiga utlåtanden blir offentliga handlingar, medan Excelmatris sparas som arbetsmaterial. Skriftliga utlåtanden skickas till sökande för återkoppling.

Bedömningsgrunder

- Relevans: Utvärdera hur ansökan uppfyller målen och ambitionen för Svenska artprojektet, särskilt första målet (se bilaga 1). I vilken utsträckning bidrar projektets innehåll till att nå målen? I vilken utsträckning bedöms projektet stärka taxonomins och systematikens vetenskapliga ställning i Sverige?
- Genomförbarhet: är resursuppskattningen rimlig i förhållande till ansökans innehåll i fråga om t.ex. val av arbetssätt, anställningsformer, projektledarens kompetens? Kommer projektet/aktiviteten att kunna genomföras inom de ramar som uppgetts i ansökan?
- Kvalitet: generell vetenskaplig kvalitet, ingående kompetenser och föreslagna leveranser.
- Övriga kriterier: vid fördelningen av bidrag kan hänsyn tas till t ex jämställdhetsaspekter, möjligheten för juniora forskare att etablera sig inom taxonomi och systematik etc.

Betyg

Betygssättning sker efter en fem-gradig skala enligt:

- an excellent proposal (5)
- a very good proposal (4)
- a good proposal (3)
- a satisfactory proposal (2)
- a poor proposal (1)

BILAGOR

Bilaga 1: Regeringsbeslut 2016-03-03 N2016/01829/SK

Bilaga 2: Mall för utlåtande och betygssättning

Bilaga 3: Mall för Excel-sammanställning